

หลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน การจัดกิจกรรมฝึกอบรมประชาชน

ชื่อหลักสูตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปานีเวศ) จำนวน ๕ ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางปะกง

ความเป็นมา

จากนโยบาย สำนักงาน กศน. ที่มุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน โดยใช้หลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการ จัดอาสา การสร้าง ชุมชนนักปฏิบัติ และรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และบริบทของชุมชน แต่ละพื้นที่ เคารพความคิด ของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างและหลากหลายทางความคิดและอุดมการณ์ รวมทั้งสังคม พหุวัฒนธรรม โดยจัด กระบวนการให้บุคคลรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างกระบวนการจิตสาธารณะ การสร้างจิตสำนึก ความเป็นประชาธิปไตยการเคารพในสิทธิและเสรีภาพ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ความเป็นพลเมือง ที่ดีภายใต้ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การเป็น จิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน การบริหารจัดการน้ำ การรับมือกับสาธารณภัยการอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน

ทรัพยากรธรรมชาตินับเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ซึ่งที่ผ่านมาในอดีตประเทศไทย เคยมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีสภาพแวดล้อมที่ดีแต่ปัจจุบันพบว่าทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย และ ใช้ประโยชน์อย่างสิ้นเปลืองไม่คุ้มค่า เกิดความสูญเสียทางดุลยภาพของระบบนิเวศ ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ในที่สุด เพื่อมิให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายไปมากกว่านี้ จึงจำเป็นที่เราจะต้องร่วมมือกันในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะป่าต้นน้ำ ซึ่งถือเป็นต้นกำเนิดของ “พลังงาน” และต้นทาง ของ “ชีวิต”

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางปะกง เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว และตระหนักดีว่าการปลูกจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับเยาวชนและประชาชนเป็นหนทางที่จะดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้ยืนยาวที่สุด เพราะเยาวชนและประชาชนจะเป็นกำลังสำคัญในการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติต่อไปในอนาคต จึงได้จัดทำหลักสูตรการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้เข้าร่วม กิจกรรมสามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตประจำวันรวมทั้งมี เจตคติและ มีความตระหนักในการรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนสังคมและประเทศชาติมากยิ่งขึ้น

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาสังคมและชุมชน กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เข้าร่วมได้มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
๒. มุ่งให้ผู้เข้าร่วมมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความตระหนักในการดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา จำนวน ๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๔ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๑ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้าง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ความรู้เกี่ยวกับ การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	- อธิบายความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ อนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรง และทางอ้อมได้	- ความหมาย/ความสำคัญ - การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมโดยตรง - การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยทางอ้อม	- วิทยากรอธิบาย ความหมายและ ความสำคัญ ของการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติ - ถามตอบเพื่อแสดง ความเห็นและความ เข้าใจเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	๒ ชั่วโมง	
๒	- ศึกษาเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้	-อธิบายความหมายและ ความสำคัญ การดูแล อนุรักษ์ พืช สัตว์ ที่อยู่ในป่า กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง วิธีการปลูกได้ - เพื่อให้ผู้เข้าร่วม โครงการสามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน การอนุรักษ์พลังงานและ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	- ด้านเกษตรเทคโนโลยี ประมง รวมทั้งแนวทาง การพัฒนาชุมชน - การอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ป่านิเวศ (Eco forest) - แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ/ แหล่งอาศัยของสิ่งมีชีวิต (Biotope)	-วิทยากรบรรยาย/ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ - การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ชุมชน	๒ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคลภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินพฤติกรรมการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้ในกิจกรรมโดยใช้จากการสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาร่วมกิจกรรมตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากการจบหลักสูตร

วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางปะกง